

Styr och resursutredningen U 2017:05 – utökad ståndpunkt

Universitetet ställer sig försiktigt positiva till en mer lärosätessanpassad styrning och att resurser ses ur ett helhetsperspektiv och att transparens eftersträvas. Det kommer dock att ställa stora krav på respektive lärosätess förmåga att profilera och styra både verksamhet och resurser. Universitetet känner sig beredd att anta den utmaningen. Baserat på initiala förslag som har lagts fram av styr och resursutredningen i januari och mars 2018 vill universitetet särskilt betona följande i anknytning till förslaget.

Samlat anslag

Universitetet ställer sig positiva till ett samlat anslag för forskning och utbildning förutsatt att förändringen leder till ökad autonomi och inte ökad styrning. Det förutsätter också att lärosätena fritt kan använda befintligt myndighetskaptal oavsett inom vilken verksamhetsgren det uppstått. Det är väldigt viktigt att även kraven på den ekonomiska redovisningen ses över. Förutom regeringens krav så måste även andra myndigheters (ex UKÄ, SCB mfl) krav anpassas och vara följsamma till den nya styrningen.

Överenskommelser mellan regeringen och U/H.

Universitetet ställer sig positiv till överenskommelser med regeringen som sträcker sig under en längre tidsperiod och bygger på tillit och förtroende. Detta förutsätter att högskoleproposition, lärosätessstrategi, överenskommelse, regleringsbrev och åiterrapporteringar behöver synkroniseras i tiden och samordnas styrningsmässigt. Det förutsätter även samordning av UKÄ:s utvärderingar. En anpassning av förordningar som styr åiterrapportering ex förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) måste ske. Granskande myndigheter krav måste också synkroniseras till de nya styrformerna.

Universitetet tycker att den föreslagna intermediära enheten ska ersättas med en analysfunktion för att undvika onödiga nivåer av styrning. Universitetet vill att dialogen ska ske med departementet, dialogerna måste ske på ett professionellt och förtroendegivande sätt. Universitetet måste möta kunniga och pålästa dialogpartners. Det bör finnas fastställda strukturer för hur dialogerna ska genomföras. Detta för att skapa en mer effektiv och likvärdig process. Dessutom vore det också önskvärt om regeringen redan i förväg kan identifiera områden som de vill att högskolorna ska lösa. Vid analys av långsiktiga behov och utvecklingstendenser är det av vikt att det globala perspektivet tas i beaktande vid sidan av det regionala och nationella.

Universitetet anser att det är viktigt att regeringen identifierar och motiverar vilka nationella mål som man vill att lärosätena ska uppnå med sin samverkan. I överenskommelserna bör frågan om samverkan lyftas. Universitetet vill också betona att samverkan inte enbart syftar till envägs-kunskapsöverföring. Samverkan bygger på att alla parter får ut något av sin samverkan

och spelar även en stor roll för att lösa samhällsutmaningar. Universitetet anser att det är bra att man ser över hur meritering av samverkan kan införas nationellt.

Anslagsberäkning/ekonomisk styrning

Universitetet anser att möjligheter till omfördelning mellan lärosäten bör följa med ett nytt resursfördelningssystem. Universitetet anser att en eventuell överenskommelse mellan regering och lärosäte till viss del ska baseras på ett antal indikatorer. Indikatorerna bör påverka resursfördelningen och finnas både för utbildning, forskning och samverkan. För att uppnå en transparens är det viktigt att indikatorerna förankras med lärosätena.

Forskning

Universitetet är positiv till förslaget att andelen basanslag i relation till extern finansiering ska öka till en nivå av 60% anslag och 40% extern finansiering. Universitetet anser att forskningsfinansiärernas medel bör göras mer generella för att matcha eventuella målbilder som finns i varje lärosätes eventuella överenskommelse. Forskningsfinansiärernas medel kan inte styra mot andra mål än de som lärosätena satt upp. Bedömning av forskningskvalitet behöver anpassas till olika forskningsområden och deras skiftande förutsättningar. Hänsyn tas inte idag till att olika forskningsområden har olika mönster för publicering samt olika förutsättningar att attrahera externa medel. Vad gäller frågan om forskningsinfrastruktur ser universitetet positivt på ett klagande från regering och ESV vad gäller tillgängliggörande av forskningsinfrastruktur och avgifter kopplade till det. Finansiärens villkor måste säkras – indirekta kostnader i SUHF modellen kräver omarbeting (GU/FO).

Utbildning

Universitetet ställer sig positiv till slopandet av prislappar. Om prislapparna tas bort, så måste det dock finnas någon beräkningsgrund för när överenskommelser träffas om att starta nya utbildningar, olika utbildningar kommer även i framtiden att behöva olika resursbehov. Basanslaget bör uppgå till lägst 50 %, hst och hpr bör vara kvar men med en annan fördelning förslagsvis 80/20. Examina som beräkningsgrund är vanskelig men kan behövas för att styra mot nationellt viktigt behov.

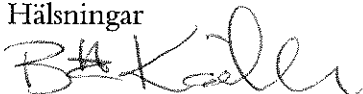
Samverkan

Universitetet ställer sig frågande till utredningens förslag om att följa upp och utvärdera samverkan men inte ekonomiskt premiera de lärosäten som uppnår nationella mål. Universitetet anser att resurser för att stärka samverkan behövs men att det bör ses ut ett helhetsperspektiv för lärosätet och inte läggas på enskilda intäktskällor för forskningsprojekt. Detta eftersom samverkan även bör inkludera utbildning. Ett exempel som lyfts i samband med detta rör samverkan inom vård och utbildningsområdet som anges som en utmaning just av denna anledning. Universitetet anser att om samverkan ses mer övergripande i denna utredning skulle även denna typ av frågor lösas.

Dimensionering

Universitetet anser att frågan om dimensionering av utbildning kräver nationella analyser och insatser. Universitetet ser sig som en självklar samtalspart vid den regionala och lokala dialogen. Det bör finnas en förståelse för att lärosätets utmaningar och målsättningar och näringslivets behov inte alltid matchar. Systemet kommer att förutsätta någon mekanism som styr dimensionering och kvalitet.

Hälsningar

Birgitta Bergvall-Kåreborn
Rektor